

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет природокористування
Факультет механіки, енергетики та інформаційних технологій
Кафедра Інформаційних технологій

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Архітектура комп'ютерних систем

ОПП «Комп'ютерні науки»

спеціальність 122 «Комп'ютерні науки»

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Львів 2024

Робоча програма із дисципліни «Архітектура комп'ютерних систем» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Комп'ютерні науки», спеціальності 122 «Комп'ютерні науки».

Розробники: к.е.н., доц. Володимир Станько.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Інформаційних технологій».

Протокол № 1 від 12 серпня 2024 року

Завідувач кафедри **Інформаційних технологій**

(підпис)

(Тригуба А.М.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій Протокол № 1 від 29 серпня 2024 року.

Голова методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій.

(підпис)

(Ковалишин С.Й.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень

Галузь знань: 12 «Інформаційні технології»

Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»

Освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки»

Компонент освітньої програми: обов'язковий (цикл фахової підготовки)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Кількість кредитів – 4

Загальна кількість годин – 120

Вид контролю: іспит

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 35,9 %;

для заочної форми навчання – 13,2 %.

2. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Архітектура комп'ютерних систем

Тема 1. Історія розвитку комп'ютерної техніки.

1.1. Інформаційні революції.

1.2. Покоління комп'ютерів.

1.3. Технологічні і економічні аспекти розвитку.

Тема 2. Класифікація комп'ютерів.

2.1. Класифікація ПК.

2.2. Характеристики ПК.

2.3. Базова система введення-виведення інформації BIOS.

2.4. Материнська плата ПК.

2.5. Мікропроцесор.

2.6. Пам'ять.

Тема 3. Загальні принципи архітектури комп'ютерів.

3.1. Принципи побудови комп'ютера. Архітектура фон Неймана.

3.2. Принцип роботи машини фон Неймана.

3.3. Архітектура і структура ПК.

3.4. Будова комп'ютера.

3.5. Отримання інформації про параметри ПК

Тема 4. Архітектура комп'ютерних мереж.

4.1 Класифікація та основні типи комп'ютерних мереж.

4.2 Мережеві архітектури та топології локальних мереж.

4.3 Принципи побудови та організації комп'ютерних мереж.

Тема 5. Побудова та організація комп'ютерних мереж.

5.1 Основні принципи та засоби передачі даних.

5.2 Характеристики середовища передачі даних.

5.3 Модель OSI.

5.4 Стеки протоколів комунікаційних мереж.

Тема 6. Особливості реалізації технології Ethernet.

6.1 Підрівні канального рівня LLC і MAC

6.2 Призначення і структура MAC-адреси

6.3 Структура кадру Ethernet

6.4 MAC і IP адреси

6.5 Функції і принципи роботи протоколу ARP

Тема 7. IP-адресація. Розбиття IP-мережі на підмережі.

7.1 Мережева і вузлова частини IPv4 -адреси.

7.2 Одноадресна, ширококомвна та багатоадресна передача

7.3 Розбиття мережі на підмережі

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Рік підготовки 1 Семестр 1						Рік підготовки 1 Семестр 1					
Тема 1.	10	2		4		4	10			1		9
Тема 2.	10	2		4		4	10	1		1		8
Тема 3.	10	2		4		4	10	1		1		8
Тема 4.	15	2		4		9	15	1		1		13
Тема 5.	15	2		4		9	15	1		1		13
Тема 6.	15	2		4		9	15	1		1		13
Тема 7.	15	2		4		9	15	1		2		12
Іспит	30					30	30					30
Усього годин	120	1 4		28		78	120	6		8		106

4. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість год.
1	Вивчення будови системного блоку	2
2	Визначення технічних параметрів материнської плати	2
3	Вивчення технічних характеристик модулів оперативної пам'яті	2
4	Вивчення структури та принципів налаштування BIOS	2
5	Вивчення основних характеристик комп'ютерних шин	2
6	Вивчення будови та технічних характеристик жорстких дисків	2
7	Вивчення особливостей моніторів та їх основних характеристик	2
8	Логічна організація локальних комп'ютерних мереж	2
9	Вивчення устаткування локальних мереж	2
10	Дослідження мережевих властивостей операційної системи Windows	2

11	Імітаційне Моделювання мережі в Cisco Packet Tracer	2
12	Налаштування мережевих сервісів	2
13	Основні команди операційної системи Cisco IOS	2
14	Налаштування статичної маршрутизації	2
Усього		28

5. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Прямий доступ до пам'яті. Призначення і функції чипсету в мікро-процесорній системі.
2	Ієрархічна побудова запам'ятовувальних пристроїв сучасних ЕОМ.
3	Архітектура 32-розрядного мікропроцесора.
4	Модель мультипроцесора з поділюваною пам'яттю (shared-memory multiprocessor model).
5	Мікропроцесори с RISC-архітектурою.
6	Основні концепції технології віртуалізації.
7	Арифметичні та логічні основи побудови обчислювальних систем.
8	Апаратурні основи побудови обчислювальних систем.
9	Системні основи архітектури обчислювальних засобів.
10	Програмування мікропроцесорів різних архітектур.
11	Діагностика та оптимізація обчислювальних систем.
12	Протоколи авторизації. EAP (Extensible Authentication Protocol), RADIUS (Kerberos V5 RFC 4120).
13	Служби імен DNS та WINS
14	Протоколи авторизації. PAP (Password Authentication Protocol), CHAP (Challenge Handshake Authentication Protocol) та SPAP (Shiva Password Authentication Protocol).
15	Протоколи синхронізації часу NTP (Network Time Protocol), SNTP, NTP (HTTP time protocol).
16	Захищені протоколи передачі файлів SFTP (SSH File Transfer Protocol) та FTPS (File Transfer Protocol + SSL).
17	Протоколи WebDAV та SMB як засоби забезпечення колективної роботи.
18	Протоколи віддаленого керування RDP та VNC.
19	Протоколи віддаленого керування telnet, rlogin та ssh.
20	Поштові протоколи IMAP (Internet Message Access Protocol) та POP3.
21	Побудова віртуальних локальних мереж

6. Методи навчання

1. Словесні методи (лекція, пояснення)

2. Наочні методи

▪ Ілюстрація (малюнки, таблиці, моделі, тощо)

▪ Демонстрування засобу демонстрування: навчальний фільм

3. Практичні методи: практичні роботи, реферати.

7. Методи контролю:

1. Усне опитування: фронтальне, індивідуальне.

2. Письмова аудиторна та позааудиторна перевірка: підготовка різних відповідей, рефератів, контрольні роботи (з конкретних завдань, тощо).

3. Практична перевірка: виконання практичних робіт, рішення ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання.

4. Стандартизований контроль: тести.

Види контролю: Поточний контроль, проміжна та семестрова атестація

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота (разом 50 балів)								Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	СР	екзамен	
6	6	6	6	6	6	6	8	50	100

T1, T2 ... T7 – Теми, СР – Самостійна робота.

9. Очікувані результати навчання з дисципліни

ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК12 Здатність забезпечити організацію обчислювальних процесів в інформаційних системах різного призначення з урахуванням архітектури, конфігурування, показників ефективності функціонування операційних систем і системного програмного забезпечення.

СК13 Здатність до розробки мережевого програмного забезпечення, що функціонує на основі різних топологій структурованих кабельних систем, використовує комп'ютерні системи і мережі передачі даних та аналізує якість роботи комп'ютерних мереж.

ПРН 13 Володіти мовами системного програмування та методами розробки програм, що взаємодіють з компонентами комп'ютерних систем.

ПРН14 Знати мережні технології, архітектури комп'ютерних мереж, мати практичні навички технології адміністрування комп'ютерних мереж та їх програмного забезпечення.

10. Методичне забезпечення

Підручник, навчальний посібник; методичні рекомендації до практичних занять; текстові та електронні варіанти тестів для поточного і підсумкового контролю, методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів.

11. Рекомендована література

Базова

1. Комп'ютерна схемотехніка та архітектура комп'ютерів : навч.-метод. посібник / Задерейко О.В., Логінова Н. І., Трофименко О.Г.,Троянський О. В., Гура В. І. Одеса : Фенікс, 2020. 109 с.
2. Архітектура комп'ютерних систем: навчальний посібник/Матвієнко М.П.,

- Розен В.П., Закладний О.М. Житомир: ЖДТУ, 2024. – 264 с.
3. Організація комп'ютерних мереж [Електронний ресурс]: підручник: для студ. спеціальності 121 «Інженерія програмного забезпечення» та 122 «Комп'ютерні науки»/ КПП ім. Ігоря Сікорського; Ю.А. Тарнавський, І.М. Кузьменко. – Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 259 с.
  4. Комп'ютерні мережі. [Книга 2. Архітектура комп'ютерів] : навчальний посібник / С. П. Євсєєв, Н. В. Дженюк, М. Ю. Толкачов та ін. – Харків, – Львів : «Новий Світ – 2000», 2025. – 346 с.
  5. Комп'ютерні мережі : [Книга 1. Технології комп'ютерних мереж] : навчальний посібник / С. П. Євсєєв, Н. В. Дженюк, М. Ю. Толкачов та ін. – Харків, – Львів : «Новий Світ – 2000», 2025. – 471 с.

Допоміжна

1. Приходько В. М. Комп'ютерна схемотехніка / В. М. Приходько, В. Ф. Третяк, С. В. Осієвський. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2008. – 208 с.
2. Бойко, В. Схемотехніка електронних систем. Мікропроцесори та мікроконтролери. [Текст]: Підручник / В. Бойко, А.М. Гуржій, В.Я. Жуйков. – К.: Вища школа, 2004.
3. Основи схемотехніки електронних схем / Бойко В.І., Жуйко В.Я. та інші. Підручник. –К.: Вища школа, 2004. – 526 с.
4. Чураков, А.Я. Архітектура ЕОМ [Текст]: посібник/ А.Я. Чураков, С.В. Шаров, О.В. Строкань. – Мелітополь: РВЦ МДПУ, 2012. – 195 с.
5. Intel 64 and IA-32 Architectures Software Developer's Manual vol. 1, <http://www.intel.com/>, 2006. – 466 p. 11.3.
6. Stallings W. Data and Computer Communications 10th - Pearson, 2013. – 912 p.
7. Larry L. Peterson, Bruce S. Davie. Computer Networks: A Systems Approach / The Morgan Kaufman series in Networking – 2015 – 776 p.
8. David G. Messerschmitt. Networked Applications: A Guide to the New Computing Infrastructure – The Morgan Kaufman series in Networking, 2012 – 396p.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси — книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет:

Архів комп'ютерної документації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : infocity.kiev.ua/.

Архітектура комп'ютерів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vssit.ucoz.ru/index/0-4>

<https://www.overclockers.ua/>

<https://itc.ua/>